

Hartverkoelend ...

R. Baljon *

Nederland zuchtte twee weken lang onder voor haar extreme warmte en droogte. Zelf was ik die twee weken afwezig, zoals mijn mailreply meldde, in verband met een vakantie. Deze keer in Costa Rica. Daar werden wij getrakteerd op enorme regelval. Hele gebieden overstroomden en wegen werden onbegaanbaar. Niet alleen de regelval liet de grote verschillen zien.

Een van onze reisgenoten blesseerde zich behoorlijk en dat vroeg om medische hulp. Een ambulance was niet zomaar te regelen. Bij de dichtstbijzijnde kliniek was ingebroken en dus geen dokter en vervoer beschikbaar. Bij een andere kliniek was de arts zelf ziek en wederom geen beschikbaarheid. Natuurlijk was er uiteindelijk vervoer, maar van de vanzelfsprekendheid die wij gewend zijn, is daar geen sprake van.

Wat zijn de verschillen dan toch groot. En toch wordt er veel geklaagd over de zorg in Nederland. Zijn we dan zo verwend geraakt? Natuurlijk gaat er nog veel mis, maar er gaat gelukkig ook heel veel goed. Het lijkt of de zorgsector in Nederland zich opnieuw aan het uitvinden is. De stelselwijzigingen vragen een heroriëntatie op de inrichting van de zorg. E-health, het wijkziekenhuis, het digitale ziekenhuis, de persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO), nieuwe samenwerkingsverbanden die de bestaande schotten doorbreken, Value Based Healthcare, Leanmanagement, etc., etc., zijn reacties om een nieuwe orde te ontdekken, te experimenteren en te creëren.

We creëren met elkaar die nieuwe orde, maar daar gaat best nog enige tijd overheen. Met vallen en opstaan, een botsing tussen de gevestigde orde en de opkomende nieuwe orde, of zoals Jan Rothmans beschrijft; een verandering van tijdperk. Dat gaat gepaard met het vallen van de spreekwoordelijke spaanders. Want hakken moet, anders hebben we onvoldoende lef om te bewegen. En die beweging komt dan niet vanzelf. Misschien zijn het personeelstekort, de toenemende zorgvraag en de rem op de kosten en de toenemende wens tot eigen regie van de burger een zegen. Want we moeten wel, anders is het niet meer betaalbaar en komt de toegankelijkheid in het gedrang alsmede de kwaliteit.

Gelukkig is de zorg nog steeds mensenwerk. Digitalisering gaat daar iets aan toevoegen, maar nooit volledig overnemen. Zo zag ik vanuit Costa Rica via social media, als ik even wifi had aldaar, allerlei initiatieven van zorgverleners om voor onze oudere medemensen de warmte draaglijk te maken. Hartverwarmend dus, of liever gezegd hartverkoelend.

* René Baljon, voorzitter WCS Kenniscentrum Wondzorg.